

VSOP

VOOR ZELDZAME EN GENETISCHE AANDOENINGEN

Verkorte financiële jaarstukken 2014

ten behoeve van publicatie verplichtingen ANBI

van de

Vereniging Samenwerkende Ouder- en Patiëntenorganisaties
(VSOP)

te

Soest

11 mei 2015
15-615/SR

Inhoudsopgave

Pagina

Bestuursverslag

Inleiding	1
Leden	1
Bestuur	2
Directie en bureau	2
Fiscale zaken	2
Belangenbehartiging	3
Projecten	3
Leerstoel	4
Europa	4
Acquisitie en exploitatie 2014	4
Begroting 2015	5
Dankwoord	6

Jaarrekening

A. Balans	9
B. Staat van baten en lasten	10
C. Algemene toelichting	11

Bestuursverslag

Inleiding

De VSOP - Vereniging Samenwerkende Ouder- en Patiëntenorganisaties - is in 1979 opgericht, statutair gevestigd te Baarn en houdt kantoor te Soest. De VSOP behartigt de belangen van mensen met zeldzame en genetische aandoeningen op het terrein van beleid, zorg en onderzoek en daaraan gerelateerde maatschappelijke en ethische aspecten.

Het mission statement en de doelstellingen van de VSOP zijn statutair als volgt geformuleerd:

'De VSOP wil vanuit het patiëntenperspectief stimuleren dat nieuwe genetische kennis en biomedische toepassingen voor iedereen toegankelijk zijn en optimaal bijdragen aan welzijn en gezondheid van zowel huidige als toekomstige generaties.' Dit vindt plaats door:

- a. het raadplegen van de aangesloten organisaties betreffende gemeenschappelijke belangen, vraagstukken en uitdagingen;
- b. in het bijzonder aandacht te besteden aan:
 - genetische, aangeboren en zeldzame aandoeningen;
 - vraagstukken op het terrein van erfelijkheid, medische ethiek en medische biotechnologie;
- c. contacten met relevante partijen in binnen- en buitenland gericht op belangenbehartiging,
- d. beleidsbeïnvloeding, advisering, agendasetting en samenwerking;
- e. het realiseren van of participeren in oplossingsgerichte nationale en Europese/internationale beleidstrajecten en projecten;
- f. het stimuleren van en/of participeren in patiëntgericht wetenschappelijk onderzoek, onder andere middels bijzondere leerstoelen;
- g. het stimuleren van goede voorlichting, preventie, diagnostiek, therapie en zorg;
- h. de inbreng van het patiëntenperspectief in het maatschappelijk en politiek debat;
- i. het zoeken van publiciteit voor belangen, standpunten en activiteiten.

Leden

Eind 2014 telde de VSOP 69 lidorganisaties die, onder andere middels de Algemene Ledenvergadering (ALV) als het hoogste beslisorgaan, bepalend zijn voor beleid, draagvlak en representativiteit. Daarnaast dragen hun contributies bij aan het functioneren van de organisatie. De jaarlijkse ALV's vonden plaats op 17 mei en 13 november, beide te Amersfoort.

In 2014 sloten zich zeven patiëntenorganisaties aan bij de VSOP, te weten:

- Parkinson Vereniging;
- DSD Nederland;
- Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN);
- Patiëntenvereniging MED-SED;
- Stichting Prader-Willi Fonds (PWF);
- Stichting Lynch Polyposis;
- Longfibrose Patiëntenvereniging.

De Chromosome Foundation beëindigde het lidmaatschap per juli 2014.

Middels werkgroepen en samenwerkingsprojecten worden de lidorganisaties, en ook niet-leden, actief betrokken bij de activiteiten van de vereniging. Een 20-tal niet-leden en enkele zorginstellingen participeerden in door de VSOP gecoördineerde projecten.

Bestuur

De VSOP heeft een vrijwilligersbestuur dat in 2014 als volgt was samengesteld:

- mw. drs. M.J.T. (Maria) Martens, voorzitter;
- dhr. drs. H. (Haske) van Veenendaal, secretaris;
- dhr. dr. J. (Joop) Baars, penningmeester;
- dhr. mr. B.M. (Bernard) Reuser;
- mw. ing. C.D.M. (Chantal) Gill'ard, MA (tot 1 maart 2014);
- dhr. dr. A. (Anton) de Wijer.

Bestuursleden worden benoemd door de ledenvergadering op voordracht van het zittende bestuur en hebben voor maximaal drie termijnen van vijf jaar zitting. Bestuursleden ontvangen alleen een vergoeding voor gemaakte onkosten. Het bestuur vergaderde in 2014 vijfmaal.

De VSOP werd door de heer Reuser vertegenwoordigd in de algemene ledenvergadering van Patiëntenfederatie NPCF en in het bestuur van de Stichting Erfocentrum, waarmee in 2014 ook tweemaal bestuurlijke afstemming plaatsvond.

Directie en bureau

De directie wordt gevoerd door de heer C. (Cor) Oosterwijk. De directie neemt deel aan de bestuursvergaderingen, geeft uitvoering aan beleids-, werk- en projectplannen, geeft leiding aan het team van medewerkers en vertegenwoordigt de vereniging in diverse besturen en beleidsorganen.

Het VSOP-bureau omvatte in 2014 een gemiddelde personeelsformatie van 12,1 fte (2013: 10,8 fte). Eind 2014 telde de VSOP 17 medewerkers. De personele samenwerking met het Erfocentrum werd ook in 2014 voortgezet. Ook met het DES Centrum werd in 2014 een meerjarige personele samenwerking aangegaan, middels de aanstelling van een DES-beleidsmedewerker bij de VSOP.

De VSOP volgt de salarisschalen van de CAO Welzijn.

Fiscale zaken

Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer (RSIN)
Het RSIN van de VSOP is: 005243762.

Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)
De VSOP heeft sinds 1 januari 2008 een ANBI-status.

Omzetbelasting

De VSOP is niet-belastingplichtig voor de omzetbelasting.

Vennootschapsbelasting

De VSOP is niet-belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Belangenbehartiging

De VSOP is belangenbehartiger op thema's die voor patiënten met een zeldzame of genetische aandoening van belang zijn, alsmede voor hun naasten en directe zorgverleners. De belangenbehartiging krijgt op diverse manieren vorm. Zowel in Nederland als Europa wordt actief ingezet op de realisatie van zorgverbeterende activiteiten en producten, beleidsbeïnvloeding bij overheid, politiek en koepelorganisatie en deelname aan (inter)nationale trajecten en projecten op het terrein van gezondheidszorg en onderzoek.

Nationale beleidsorganen van belang, waarin de VSOP vertegenwoordigd is, zijn bijvoorbeeld de Gezondheidsraad, het Apollo-Netwerk en het Forum Biotechnologie en Genetica (FBG). Europees wordt onder andere geparticipeerd in Eurordis (Rare Diseases Europe), EGAN (Patients' Network for Medical Research and Health), EPF (European Patients Forum), EMA (European Medicines Agency) en EPPOSI (European Platform Patients Organisations, Science and Industry).

Het zwaartepunt van de beleidsbeïnvloeding lag in 2014 bij:

- het Nationaal Plan Zeldzame Ziekten (NPZZ);
- de organisatie van de zorg, met name de toetsing van expertisecentra voor zeldzame aandoeningen;
- kwaliteitstrajecten, waaronder de realisatie van zorgstandaarden voor zeldzame aandoeningen;
- de toegang tot weesgeneesmiddelen;
- geïnformeerde besluitvorming en preventie in relatie tot zwangerschap;
- moderne DNA analyse (Next Generation Sequencing).

Projecten

Een groot aantal activiteiten kon worden uitgevoerd doordat 29 patiëntenorganisaties gedurende de periode 2013-2015 in totaal 81 door VWS/Fonds PGO ter beschikking gestelde vouchers (waarde: k€ 18,0 per voucher) aan de VSOP hebben overgedragen voor realisatie van het project 'Innovatie door Participatie'. De VSOP is hun zeer erkentelijk voor dit vertrouwen! Door dit voucherproject was het mogelijk om zowel in Nederland als Europa een actieve rol te spelen op het terrein van:

- Belangenbehartiging en 'awareness' (deelproject 'Gehoord gezien en gekend'). In het oog springende activiteiten betroffen bijvoorbeeld de Zeldzameziektendag in maart (met daarin de lancering van een 'Logo Zeldzame Ziekten') en het Nationaal Congres Zeldzame Aandoeningen in november.

- De kwaliteit van zorg (deelproject 'Van zorg 1.0 naar zorg 2.0'). Betrof de ontwikkeling van onder andere huisartsenbrochures voor zeldzame aandoeningen. Vanuit een door het Ministerie van VWS toegekende aanvullende projectsubsidie werd het tevens mogelijk om, in aansluiting op de reeds lopende Orphanet-toetsing, intensief te gaan deelnemen aan de NFU-toetsing voor zeldzame aandoeningen en de Nederlandse patiëntenorganisaties daarin te faciliteren.
- De rol van patiënten in wetenschappelijk onderzoek (deelproject 'Partner in perspectief'). Daarbij valt te denken aan de Date2Innovate (matchmaking tussen patiëntenorganisaties, onderzoekers en industrie) en de ontwikkeling van patiëntenregisters met mede-beheer van de patiëntenorganisatie.

Met andere door VWS/Fonds PGO gesteunde projecten kon in 2014 worden bijgedragen aan de ontwikkeling en implementatie van 16 zorgstandaarden voor zeldzame aandoeningen. Eind 2014 konden de eerste zorgstandaarden daadwerkelijk worden opgenomen in het formele register van het Zorginstituut Nederland.

Tevens werd voortgang worden geboekt op diverse andere lopende projecten:

- 'Preventief (zelf)onderzoek'. Dit betreft onder andere de ontwikkeling van een checklist voor preventief medisch onderzoek en zelftesten ten behoeve van Nederlandse patiënten en burgers.
- 'Verstandelijk beperkt: zorg in de toekomst'. Een project betreffende het verbeteren van de transitiezorg voor jongeren met een verstandelijke beperking.

Leerstoel

De VSOP-leerstoel van mevrouw prof. Regine Steegers betreffende 'Periconceptionele epidemiologie' (Erasmus MC, Rotterdam) werd ook in 2014 door de VSOP ondersteund.

Europa

In een zestal Europese projecten (GenCodys, GRIP, EUPATI, ECRIN-IA, Asterix en CloSed) slaat de VSOP, namens EGAN, een brug tussen het wetenschappelijk onderzoek en het patiëntenperspectief, bijvoorbeeld door trainingen of door het faciliteren van een 'Patient Advisory Board' die adviseert over ethische aspecten, communicatie en implementatie.

Via EGAN is de VSOP vertegenwoordigd in de Committee for Orphan Medicinal Products (COMP) van het EMA te Londen, per 2014 betreft dit tevens de Committee for Advanced Therapies (CAT).

Acquisitie en exploitatie 2014

De zowel in 2013 als 2014 ingezette projectacquisitie had positieve effecten voor het boekjaar 2014, dat kan worden afgesloten met een positief saldo van baten en lasten van € 24.923, terwijl een negatief saldo van k€30,0 was begroot. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserves.

Een grote bijdrage aan dit positieve resultaat over 2014 werd geleverd door een subsidie van het Ministerie van VWS, via de NFU, voor de toetsing vanuit het patiëntenperspectief van Nederlandse expertisecentra voor zeldzame aandoeningen in de UMC's, alsmede werkzaamheden van diverse VSOP-medewerkers in het kader van KiDZ: 'Kwaliteit, Inzicht en Doelmatigheid in de medisch specialistische Zorg'.

Daarnaast vond er succesvolle projectacquisitie plaats van diverse projecten die in 2015 zullen starten, met een gezamenlijke omzet van ongeveer € 2 miljoen, namelijk:

- Zorg voor Zeldzaam, twee deelprojecten (Innovatiefonds Zorgverzekeraars);
- Vroegsignalering, één deelproject (Innovatiefonds Zorgverzekeraars);
- Patiëntenversies Zorgstandaarden (Innovatiefonds Zorgverzekeraars);
- Huisartsenbrochures (Innovatiefonds Zorgverzekeraars);
- Neurofibromatose: nationale conferentie en actualisering huisartsenbrochure (NFVN);
- PG Werkt Samen (PGO support);
- Perspectief van Zeldzaam - Perspectief voor Zeldzaam (Dioraphte);
- E-health voor zeldzame aandoeningen: het KLIKt (ZonMw).

Begroting 2015

De begroting 2015 betreft een bedrag van k€ 1.684,7 aan baten en k€ 1.734,7 aan lasten. Door het per 2014 wegvallen van de instellingssubsidie van het Fonds PGO ten behoeve van frictiekosten, kunnen acquisitiekosten hier niet langer mee worden bekostigd. Er is daarom k€ 50,0 aan acquisitiekosten begroot vanuit de continuïteitsreserve, resulterend in een negatief saldo van baten en lasten van k€ 50,0.

De begroting 2015 betreft de herziene begroting die door het VSOP-bestuur zal worden vastgesteld. De voorlopige begroting, daterend van 31 oktober 2014, bevatte namelijk een substantiële post 'Te verwerven inkomsten' ter grootte van k€ 168,7. Zoals uit de definitieve begroting blijkt, is de projectacquisitie dusdanig succesvol geweest dat de post 'Nog te verwerven baten uit nieuwe projecten 2015', zijnde k€ 168,7, inmiddels volledig is gerealiseerd. Het totaal aan baten is met k€ 579,6 toegenomen: van k€ 1.105,1 naar k€ 1.684,7. Voor de begroting 2015 wordt u verwezen naar pagina 6.

De baten zijn in meerderheid afkomstig van lopende en nieuw toegekende projecten. De projecten passen in de statutaire doelstellingen van de VSOP en het Meerjarenbeleidsplan 2013-2016 met als titel 'Van levensbelang'.

Dankwoord

De VSOP is de volgende fondsen en sponsors zeer erkentelijk voor hun financiële bijdrage, waarmee ook in 2014 kon worden bijgedragen aan onderzoek en zorg voor mensen met zeldzame en genetische aandoeningen:

- de 29 patiëntenorganisaties die hun vouchers bestemden voor 'Innovatie door Participatie';
- het Ministerie van VWS/Fonds PGO voor de financiering van dit project en enkele andere projecten;
- de Europese Commissie, het Innovative Medicines Initiative (EC + EFPIA) en de desbetreffende initiatiefnemers voor het opnemen van de VSOP als projectpartner in diverse Europese projecten;
- diverse fondsen en organisaties: ZonMw, Cornelia Stichting, Fonds NutsOhra, FondsVG; Dioraphte, NFVN en KNMP.
- Pfizer, Janssen-Cilag, BioMarin, GlaxoSmithKline, Genzyme, Amgen en Baxter: (bio)farmaceutische bedrijven die een sponsorbijdrage leverden aan de Zeldzame-ziectendag, het Nationaal Congres Zeldzame Aandoeningen en/of Date2Innovate.

Begroting 2015

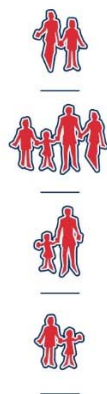
Bedragen x € 1.000	Begroting 2015
<u>Baten</u>	
Contributies en donaties	20,0
Baten uit subsidies Fonds PGO	716,2
Baten uit overige Nederlandse projecten	26,0
Baten uit Europese projecten	156,1
Baten uit nieuwe projecten 2014	251,8
Baten uit nieuwe projecten 2015	494,8
Nog te verwerven baten uit nieuwe projecten 2015	0,0
Overige baten en lasten	19,8
Totaal baten	<u>1.684,7</u>
<u>Lasten</u>	
Personele kosten regulier	1.284,7
Personele kosten acquisitie	45,0
Huisvestingskosten	9,3
Kantoorkosten	13,9
Bestuurskosten	4,5
Algemene kosten	12,9
Directe kosten projectacquisitie	5,0
Totaal uitvoeringskosten	1.375,3
Directe projectkosten	359,4
Totaal lasten	<u>1.734,7</u>
Saldo van baten en lasten	<u><u>-50,0</u></u> *

De begroting 2015 wordt beproven in de bestuursvergadering en wordt naar verwachting door het bestuur vastgesteld. De ALV keurt naar verwachting de begroting 2015 goed.

* De totale acquisitiekosten van € 50.000 (€ 45.000 begroot bij personeel en € 5.000 begroot als externe acquisitiekosten) worden gefinancierd uit de gevormde continuïteitsreserve, die per 31 december 2014 een omvang had van € 231.536, en de bestemmingsreserve financiering activa.

Soest, 2015

dr. J. Baars
penningmeester

VSOP

VOOR ZELDZAME EN GENETISCHE AANDOENINGEN

Verkorte jaarrekening 2014

ten behoeve van publicatie verplichtingen ANBI

van de

Vereniging Samenwerkende Ouder- en Patiëntenorganisaties
(VSOP)

te

Soest

A. Balans

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
	€	€
ACTIVA		
Vaste activa		
- Materiële vaste activa		
• Gebouw	495.281	506.537
• Automatiseringsapparatuur	22.327	18.253
• Kantoorinrichting	<u>2.835</u>	<u>3.627</u>
Totaal vaste activa	<u>520.443</u>	<u>528.417</u>
Vlottende activa		
- Vorderingen	277.620	157.539
- Liquide middelen	<u>323.297</u>	<u>432.346</u>
Totaal vlottende activa	<u>600.917</u>	<u>589.885</u>
Totaal activa	<u>1.121.360</u>	<u>1.118.302</u>
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
- Continuïteitsreserve	231.536	198.639
- Bestemmingsreserve financiering activa	<u>520.443</u>	<u>528.417</u>
Totaal reserves en fondsen	<u>751.979</u>	<u>727.056</u>
Schulden		
- Schulden op korte termijn	<u>369.381</u>	<u>391.246</u>
Totaal passiva	<u>1.121.360</u>	<u>1.118.302</u>

B. Staat van baten en lasten

	<u>Realisatie</u> <u>2014</u>	<u>Begroting</u> <u>2014</u>	<u>Realisatie</u> <u>2013</u>
	€	€	€
<u>Baten</u>			
Contributies en donaties	20.809	22.000	22.891
Baten uit subsidies Fonds PGO	843.613	976.536	931.506
Baten uit overige Nederlandse projecten	28.369	31.341	27.257
Baten uit Europese projecten	213.283	187.295	86.270
Baten uit nieuwe projecten 2014	141.750	0	0
Overige baten en lasten	<u>13.507</u>	<u>12.400</u>	<u>7.191</u>
Totaal baten	<u><u>1.261.331</u></u>	<u><u>1.229.572</u></u>	<u><u>1.075.115</u></u>
<u>Lasten</u>			
Personeelskosten	949.201	941.200	799.921
Huisvestingskosten	1.251	1.413	1.282
Kantoorkosten	4.168	3.585	3.885
Bestuurskosten	4.867	4.000	1.199
Algemene kosten	1.329	2.055	6.278
Directe kosten projectacquisitie	<u>562</u>	<u>5.000</u>	<u>5.359</u>
Totaal uitvoeringskosten	961.378	957.253	817.924
Directe projectkosten	<u>275.030</u>	<u>302.246</u>	<u>248.917</u>
Totaal lasten	<u><u>1.236.408</u></u>	<u><u>1.259.499</u></u>	<u><u>1.066.841</u></u>
Saldo van baten en lasten	<u><u>24.923</u></u>	<u><u>-29.927</u></u> *	<u><u>8.274</u></u>
* De totale acquisitiekosten van € 30.000 (€ 25.000 begroot bij personeel en € 5.000 begroot als externe acquisitiekosten) worden gefinancierd uit de gevormde continuïteitsreserve, die per 31 december 2013 een omvang had van € 198.639.			
- Continuïteitsreserve	32.897		22.864
- Bestemmingsreserve financiering activa	<u>-7.974</u>		<u>-14.590</u>
Totaal	<u><u>24.923</u></u>	<u><u>-29.927</u></u>	<u><u>8.274</u></u>

C. Algemene toelichting

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van de VSOP zich over verschillende zaken een oordeel vormt en schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Als het inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva:

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de 'Richtlijn organisaties zonder winststreven' die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving (Richtlijn 640).

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de nominale waarde of verkrijgingsprijs. Onder de verkrijgingsprijs wordt verstaan het bedrag dat te zijner tijd bij afwikkeling van de desbetreffende post zal worden ontvangen of betaald.

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december van enig jaar en is hierdoor gelijk aan het kalenderjaar.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De VSOP beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, onder aftrek van afschrijvingen op basis van de verwachte economische levensduur. In het jaar van aanschaf wordt pro rato afgeschreven.

Het gehanteerde afschrijvingspercentage voor het inventaris en automatiseringsapparatuur is 20% per jaar. Op het gebouw wordt 2% per jaar afgeschreven, totdat 50% van de WOZ-waarde wordt bereikt.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Indien een voorziening voor oninbaarheid gevormd dient te worden, dan wordt dit in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Schulden op korte termijn

De schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde en hebben een looptijd korter dan een jaar.

Pensioenregeling medewerkers

De pensioentoezeggingen zijn ondergebracht bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). De pensioenregeling is van dien aard dat de vereniging risico's verbonden aan de pensioenregeling draagt. In de jaarrekening worden slechts de verschuldigde premies als last in de staat van baten en lasten opgenomen, zodat niet alle risico's verbonden aan de pensioenregeling in de jaarrekening tot uitdrukking zijn gebracht. De risico's die hier bedoeld worden zijn onder andere: extra bijdragen indien er een tekort ontstaat bij PFZW, actuariële risico's en beleggingsrisico's.

Voor zover verschuldigde premies nog niet zijn voldaan, worden zij als verplichting in de balans opgenomen. Het fonds heeft per balansdatum een dekkingsgraad van 102% (2013: 109%).

Grondslagen voor de resultaatbepaling:

Algemeen

Bij de bepaling van het resultaat zijn, voor zover niet anders vermeld, de aan het boekjaar toe te rekenen baten en lasten opgenomen.

Projectsubsidies

Projectsubsidies worden verantwoord nadat besteding van de gelden heeft plaatsgevonden. De projectkosten zijn toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Contributies, donaties, giften en schenkingen

De contributies en donaties worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

Overige baten

De overige baten worden opgenomen op het moment dat er een betrouwbare schatting van de opbrengst kan worden gemaakt.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen

De materiële vaste activa, te weten inventaris en automatiseringsapparatuur, worden vanaf het moment van ingebruikneming in vijf jaar afgeschreven. Op het kantoorpand wordt 2% per jaar afgeschreven, totdat 50% van de WOZ-waarde wordt bereikt.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.